

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

บุญเต็ม เรณูมาศ : การกำหนดนโยบายในระบบการเมืองไทย : ศึกษากรณีการแก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้าน (The Policy Formulation In The Thai Political System : A Case Study of The of Village Headmen's Term of Office) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อนุสรณ์ สีมมณี, 136 หน้า. ISBN 974-634-775-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาเรื่องการกำหนดนโยบายในระบบการเมืองไทย เพื่อต้องการให้รู้ว่า การกำหนดนโยบายในระบบการเมืองไทย มีขั้นตอนในการกำหนดนโยบายอย่างไร ปัจจัยใดเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การกำหนดนโยบายประสบผลสำเร็จ หรือล้มเหลว และภายใต้สภาวะทางการเมืองที่แตกต่างกัน การกำหนดนโยบายมีขั้นตอนที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และในการศึกษาคั้งนี้ได้ศึกษาถึงการแก้ไข พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 เรื่องการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านมาใช้ในการศึกษาเรื่องการกำหนดนโยบายของไทย

จากการศึกษาคั้งนี้ พบว่า การกำหนดนโยบายของไทย นั้น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การกำหนดนโยบายประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้แก่ ชนชั้นนำ ซึ่งก็คือ กลุ่มนักรการเมือง กับกลุ่มข้าราชการนั่นเอง กล่าวคือ หากนโยบายใดที่กลุ่มข้าราชการ กับ กลุ่มนักรเมืองมีความเห็นสอดคล้องกันแล้ว นโยบายนั้นมีแนวโน้มสูงมากที่จะถูกกำหนดมาใช้บังคับ แต่หากนโยบายใดที่กลุ่มข้าราชการกับกลุ่มนักรเมืองมีความเห็นขัดแย้งกันแล้ว โอกาสที่นโยบายนั้นจะมีผลใช้บังคับ ขึ้นอยู่กับว่าสถานการณ์ในช่วงเวลาขณะนั้น กลุ่มใดมีอิทธิพลทางการเมืองมากกว่ากัน หากกลุ่มใดมีอิทธิพลทางการเมืองเหนือกว่านโยบายย่อมจะมีแนวโน้ม เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มนั้น

การแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ เรื่องการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านนี้ เกิดขึ้นจากความขัดแย้งด้านแนวความคิดของกลุ่มนักรเมือง กลับกลุ่มข้าราชการ โดยที่กลุ่มนักรเมืองมีแนวความคิดที่จะให้การปกครองระดับหมู่บ้านสอดคล้องกับการปกครองระดับประเทศ คือ ให้มีการเลือกผู้นำทุกระดับ และอยู่ในตำแหน่งเป็นวาระ แต่กลุ่มข้าราชการมีความเห็นที่ขัดแย้งว่าการกำหนดให้มีการเลือกผู้นำระดับหมู่บ้าน แม้ว่าจะสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่การกำหนดให้มีการเลือกผู้นำทุกระดับให้อยู่ในตำแหน่งเป็นวาระนั้น จะทำให้ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในที่สุด

จากความขัดแย้งดังกล่าว ทำให้ต่างฝ่ายต่างพยายามที่จะผลักดันนโยบายให้เป็นไปในแนวทางที่ตนต้องการตามสถานการณ์ทางการเมืองในยุคต่าง ๆ ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้พบว่า ภายใต้สถานการณ์ทางการเมืองที่มีแนวโน้ม เป็นแบบเผด็จการนั้น กลุ่มนักรเมืองไม่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายแต่อย่างใด มีเพียงกลุ่มข้าราชการกับกลุ่มที่ครอบครองอำนาจทางการเมืองโดยการทำรัฐประหารเท่านั้น ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย

สาขาวิชา ..... การปกครอง
สาขาวิชา ..... การปกครอง
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....